

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 248. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 23-го жовтня 1936. — VOL. XLIV. No. 248. Jersey City, N. J., Friday, October 23, 1936. THREE CENTS

РУЗВЕЛТ ЗНОВУ КРИТИКУЄ БАГАТИРІВ

ВУСТЕР (Месечусетс). — Поїздка Рузвельта по Новій Англії дала нагоду яким 1,500,000 особам не тільки привітати президента держави, але теж і почути від нього завваги щодо податків. Президент запевняв, що нові податки накладала теперішня адміністрація в такий спосіб, що брала під увагу, чи обтяжені податками особи є в спроможті ті податки оплатити. І тут, говорив президент, адміністрація була за демократію при оподаткуванні, а проти спеціальних приваєлей для певної класи. І ось та класа багатирів, що звикла до таких податкових приваєлей, тепер не є задоволена з цього, що їй приходиться поносити такі податкові тягари, які вона справедливо повинна була давно вже поносити. Звідси, говорив президент, походить і та велика опозиція багатирів проти демократичної адміністрації. Це опонують, казав президент ті, що ніби держаться „американської системи“, під чим вони в практиці розуміють те, що можна вивозити американські капітали заграницю, щоб тим способом охоронити себе від плачення нових податків від доходів.

ВЕЛИКІ ПАРАДИ.

Президента, який відбув за один день 160 миль автомобілем, витали по дорозі величезні маси народу. В самім тільки Бостоні говорив президент до яких 125,000 людей, які зчинили йому величезну овацію. Не обійшлося тут під час наговпу і від нещасливих випадків. Покалічених треба було відвезти до шпиталів.

МАТИМЕ ОСТАННЄ СЛОВО НА РАДІО.

НЮ ЙОРК. — На передодні виборів, по скінченні виборчої кампанії, оскільки мова про радіо, матиме президент Рузвельт останнє слово, яке буде передане через всі великі радіо-ві стації. Говоритиме від 11-тої години перед півночю. Перед ним, від 10-тої години до 11-тої буде говорити губернор Лондон, республіканський президент на президентів.

ЛАНДОН ЗАДОВОЛЕНИЙ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС. — Губернор Ландон задоволений зі своєї передвиборчої кампанії в Каліфорнії. Він левен, що сторонники Тавнеєнда і Лемке перейдуть на республіканський бік і в той спосіб в останній хвилі перехилить виборчі обрахунки на республіканську сторону.

ЗАКИДУЮТЬ ОБМАН ПРИ РЕЕСТРАЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Товариство для чесного голосування" закидує, що підчас останньої реєстрації списано ошуканичим способом яких 240,000 осіб, які не мають права голосувати. В тій справі ведуться уже докозання.

НАЗИВАЮТЬ „ЛЕЙБОР ПАРТІ“ КОМУНІСТИЧНОЮ.

МІНЕОЛА (Лонг Айленд). — Республіканська організація повіту Насав проголосила, що т. зв. „Американ Лейбор Парті“ є організацією комуністичною. А що вона веде кампанію за вибір Рузвельта наново президентом, запротестовано проти цього, щоб дозволити цій „комуністичній“ партії відбувати, віче в справі виборів. Дозволу відмовлено. Зате дістали дозвіл на віче соціалісти, а ці знову згодилися дати слово на вічу і представників „Лейбор Парті“.

ПЕКАРСЬКИЙ РЕКЕТ.

НЮ ЙОРК. — Відкривши рестораних рекетірів прокуратор Дюї взявся до боротьби з пекарським рекетом, який являється третім найбільшим рекетом в Нью Йорку. Вже переведено в тім напрямі реалізі в канцеляріях цього рекету.

БЕРУТЬСЯ ДО СВІТОВОЇ ВИСТАВИ.

НЮ ЙОРК. — Підписано контракт в справі будови Адміністраційної Палати на Світовій Виставі в Нью Йорку, яка відбудеться в 1939 р. Будинок коштуватиме \$900,000 і має бути готовим до серпня 1938 р.

ЗАНОВІДАЄ ПОВОРОТ МОНАРХІЇ.

НЮ ЙОРК. — Вікторія, буваща еспанська королева, поклаючи Америку, подала заяву, що її молодший син незабаром засяє на еспанським королівським троні. Вона теж сказала, що „повстанчий рух“ в Еспанії не є ніяким рухом „фашистським“, а тільки об'єднаним рухом різних політичних партій, що є проти большевиків.

НЕ ДАЮТЬ БРОВДЕРОВІ ГОВОРИТИ.

ТЕР ГОТ (Індіяна). — Вже другий раз на протязі трьох тижнів стрінули неприємності Ірля Бровдера, комуністичного кандидата президента, коли він хотів: тут його задержувати свою кандидатуру промовою. Першим разом його арештували, а тепер обидано яйцями і томатами. Віддаючи до Нью Йорку Бровдер висказав надію, що „може прийде час, що й в Тер Гот буде пошанована конституція“, а тим самим буде свобода слова і для нього. Губернатор стейту налягував арештування Бровдера як незаконне.

НОРМАН ТОМАС ПРО МОСКВУ І ВИБОРИ.

ФІЛДЕЛЬФІЯ. — Норман Томас, соціалістичний кандидат на президента, заявив, що Москва наказала американським большевицьким лідерам попірати кандидатуру Рузвельта, бо вона цього переконання, що на випадок воєнного заворушення Рузвельт буде для Росії більш прихильним ніж Ландон. І ось-тому тепер представляють Ландона як „єдиного порога робітничої класи“, згідно з вказівками Третього Інтернаціоналу.

ЩО ПОРОБЛЯЄ „УКРАЇНСЬКИЙ“ ПРЕЗИДЕНТ.

Як відомо, советська „українська республіка“ має навіть свого „українського президента“. Називається він Петро-З-ський. На днях викликано його до Москви й доручено „високу місію“ — роздати ордери визначним московським командантам. Московське доручення „український президент“ виконав як належить і в кінці урочисто виголосив обширну промову на теми: „общеруськаво патріотизму“.

НА КОРДОНІ.

Саддат советської кордонної сторожі Гусев (москаль) стояв на нічній секретній варті 50 метрів від границі з Галичиною і побачив якусь постать, що переходила границю з наміром зайти на советську територію. Гусев заармував решту варті й після перестрілки з невідомим його забили. Як каже советська преса, при невідомому знайшли револьвер, пакет з перцем, плашку з хемікаліями (перець, щоби при переслідуванні засипати очі, а хемікалії, щоби уводити в блуд сторожевих псів) і папери з яких виявляється, що він мандрував в Україну з революційними завданнями. Москаль Гусев, що проявив „благотельність“, дістав нагороду від керівника „українського“ ГПУ, Баліцького.

ВСЕ ПО СТАРОМУ.

В цьому році советська влада заповіла широку реформу середньої й високої школи. А ось почався шкільний рік і все лишається по старому... На вузках і вузах України майже ніде до навчання не приступлено. Нема готових приміщень, лабораторій, викладачів і т. д. Показується, що наркомпрос „не вспів“ навіть підготувати пляни навчання...

У „КАВНАСІ ПОМЕР ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНЦІВ.“

У Кавнасі (Ковно) помер молодий письменник і журналіст Вол. Андрукайтис, приятель українців. Більшість свого життя пережив в Україні. Написав він 5 великих історичних повістей, з яких одна й з „Крива Воля“ це змаювання боротьби в Україні.

ДО МОСКВИ.

В останньому місяці з України вивозять що дня до Москви понад 1,000 тон кавунів і мелонів. Призначають їх для підгодування „стодлих всіх трудящих“... Цікаво, чи багато доводиться їсти тих кавунів і мелонів українським селянам?..

ДО ЧОГО ДОВЕЛИ ЖИДИ.

У Слабоді Бохвиській, пов. Долина, арештовано 20 осіб між ними студента політехніки М. Бузька, цілий виділ чистави „Просвіти“ і полове Кружка Р. Ш. в Черківній. Арештовано їх на донос місцевих жителів, які зажадали від старства поліції, бо, мовляв, селяни головлять протикидильський погром. Поправді селяни організували оборонну варту, бо розійшлися слухи, що на церкву і читальню мають напасти комуністи.

СМЕРТЬ ЧЕКИСТА.

У Києві вмер вивначний комуніст Неживий, як подає преса, „від нещасливого випадку“. В часі українських визвольних змагань і аж до 1924 року Неживий працював на відповідальних постах у Чека, де виявив себе „відданим сином партії в боротьбі з бандитами“. Брав жваву участь в переведенні насильницької колективізації українського села. В останніх часах займав постільна керівного об'єму компартії.

В некролозі вказується, що Неживий народився в 1902 році й до революції працював наймитом і учнем на заводі. Після своєї партійної і чекистської кар'єри в 1930 році був призначений професором катедри діалектичного матеріалізму при комуністичному інституті. Став отже „вченим“ на 29 році свого життя. Доволі скоро, особливо коли узяли дитину, що до 18 літ був майже неграмотний. Чи не тому якраз советські студенти визначували такою „високою“ культурністю й освітою, що їх навчають подібні „професори“.

НЕЗНАНИЙ ОБРАЗ ШЕВЧЕНКА?

Київські „Вісті“ повідомляють, що підчас інвентаризації музею російського мистецтва в Києві відкрили невідомий до-сі образ кияти Тараса Шевченка. Образ був такий знищений, що годі було навіть означити його тему. Про його походження говорить тільки напис польською мовою на відповідній стороні: „Дітина розмовляє з козаком“. Зразок малювання Шевченка“.

МУЗИКАЛЬНІ КОРОВИ.

Вийшла з друку брошура Юр. Татієра, годівельного інспектора, що займається справою молочности коров. Автор переводить систематичні досвіди і зладив статистику таї-белю. Його досліди вказали, що корови, доєні при звуках музики, давали 28 проц. більше молока ніж у нормальних умовах. Автор брошури доходить до висліду, що корови люблять слухати музику, яка починається до видатности молока та підносить процент його товщу. Ствердив також, що корови, які в часі доєння поводяться неспокійно, під впливом музики успокоюються.

НАВІТЬ ПСИ ВИГІНУЛИ

Перед революцією існувала в Україні спеціальна раса псів, від назвою „дівчарі“. Ці пси визначалися виключними які-стями, як сторожі житла, худоби і т. п. й фізичною силою. Один вінар легко міг перемагати в двобою вівка.

„Як сповідає „Соц. Землед.“, тепер ця раса цілком згинула в Україні. Представників можна знайти дуже рідко. І ось советський уряд організував спеціальну групу ветеринарів та зоотехніків і доручив їм „мобілізувати“ тих псів, де вони ще залишилися, примішувати їх у спеціальних питомниках і ажувати заходів до відновлення цієї раси.

НЕ БАГАТО ТРЕБА, ЩОБ ЗГІНУТИ.

Викладач на курсах пропагандистів у Ростові, Халілов, на черговій колекції в доповідні до історичного матеріалу чигає звіти про останній московський процес і запитав курсантів, чи не вважають вони, що в тому процесі є певні неясності. Цього було досить, щоби по доносі Халілова негайно заарештували як „троцькіста-терориста“.

ГОЛОДНА УКРАЇНА — ГОЛОДНА ЕСПАНІЯ.

За повідомленням московської радіостанції колхозники в Україні жертвували один свій трудовень для рятунок голодних еспанських революціонерів. У радіо зачитовано слова популярної на Україні ударниці - колхозниці Гнатченко про необхідність помочі для борців за пролетарську справу. До такої помочі просто зобов'язані українські колхозники, які, мовляв, „упливають у добробуті“ (дослівно!).

ВИСТУПИ ЧЕСЬКОГО ХОРУ В УКРАЇНІ.

З Києва до Одеси приїхав чеський хор „Тіпографія“, якого концерти в Москві, Ленінграді і в Києві пройшли з величезним успіхом. Особливо в Києві — як повідомила одеська радіостанція — чеський хор зустрівся з великим захопленням.

ЗА ФАЛЬШУВАННЯ ГРОШЕЙ.

В процесі проти фальшивників грошей, що відбувся перед львівським судом присяжних, застав присуд, на основі якого засуджено: голодного обвинуваченого Якобше на 6 літ, Анну і Марію Пташник та В. Гданського по 4 роки в'язниці, а М. Тененбава на 2 роки в'язниці.

В „РАЮ“.

З одного села збарзького повіту пишуть до „Голосу Нації“, що селяни бачили коло 4. серпня ц. р. таку подію. В селі Хатки, що лежить над Збручем (по советському бо-ві), косили селяни гречку. При косарях стояв один чоловік із кіросом. В одній хвилині один із косарів перестав косити. Тоді наглядач звернувся до нього й щось балакав, вкінці змірився з кірса й вистрідав. Косар упав, а наглядач мірив даліше на косарів, які косили даліше. По кількох годинах приїхала по вбитого фіра й забрала його.

СПРОТИВ СЕЛЯН В РУНГУРАХ.

Громадська рада в Рунгурах коло Коломіді вирішила відібрати громадський грунт, внарендуваний місцевим селянам, що не платили чиншу. В четвер, 10. вересня ц. р., рунгурський селітс разом із мірничим пішли відбирати селянам внарендувані парцелі. Селяни, узброєні в колі, не пустили їх, так що солтис і мірничий селітс вернулись до села. Підкидані поліція арештувала провідників спротиву й відставила їх до в'язниці в Коломіді.

ЗАГАЛЬНИЙ НАСТУП ПОВСТАНЦІВ РОЗПОЧАВСЯ

ЕНДАЄ (Франція). — Скопсолдувавши свої позиції еспанські революціонери розпочали загальний наступ на Мадрид. У цьому наступі вони вже захопили останнє місто з північно-західної сторони Мадриду. В наступі беруть участь літаки, що бомбардують позиції урядових військ. Сім урядових літаків, які пробували відплачуватись, зістрілено.

МАДРИД. — У Мадриді сконцентровано біля сто тисяч міліції, яка рішена обороняти столицю до останнього. Ця міліція не є добре зорганізована та не має належного військового вишколу. Також загрожує їй брак харчів і амуніції. Кілька тисяч еспанських жінок машерувало на днях вулицями Мадриду, заохочуючи еспанців вступати до міліції.

ЛОНДОН. — Після відомостей, що їх одержав британський уряд, ліві залоги в Картагені, в Еспанії, щоб відмістити найв революційних літаків на місце, повбивали усіх арештованих прихильників революції. Якраз проти таких випадків, пару днів тому, протестував британський уряд, та пропонував об'єм еспанським воєнним сторонам не вбивати арештованих, тільки взаймо їх вимішувати. У відповіді на цей проєкт офіційний часопис лівого уряду „Кларіад“ написав, що „вовки і вівці не можуть шукати якогось прозومیшя“.

СОВЕТИ ПОМАГАЮТЬ ЛІВИМ.

МОСКВА. — Мінає день за днем як совети загрозили, що зачнуть чинно вмішуватись в еспанські справи, одначе цих погроз не виконують. Покищо вони піддержують еспанських червоних тільки харчами. Цими днями виїхав з московської пристані новий корабель, наладований харчами, призначений для лівого мадридського уряду.

ФРАНЦУЗИ НЕСПОКІЙНІ З ПРИВОДУ МОСКОВСЬКИХ ПОГРОЗ.

ПАРИЖ. — У Французькому парламенті була жива дебата над тим, що робитиме Франція на випадок, коли совети зачнуть втручатись активно у справи Еспанії й тим спровокують до проти-акції Німеччину та доведуть остаточо до війни. Міністер закордонних справ Дельбо рішуче відповів, що Франція заховає тут нейтральність і не дасться спровокувати до війни.

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ РОЗМОВИ.

БЕРЛІН. — Відвідани італійського міністра закордонних справ Чіана показались зовсім успішними. Німецький уряд не лиш приймає його дуже сердечно, та показує йому свою мілітарну силу, але теж приходиться з Італією до умови, які треба поступати в обличчі комуністичної загрози, що нависла над Європою. Обидві сторони обговорювали теж можливість створити в Центральній Європі проти-комуністичний фронт. Також рішили, щоб молодь німецька приїздила у відвідни до Італії, а італійська до Німеччини, та в той спосіб скріплювала культурні звязки. До формального закінчення якогось договору прийде під кінець цього тижня.

АНГЛІЯ КУПУЄ АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ.

ЛОНДОН. — Політичне положення в Європі стає так гарячим, що Англія, якої фабрики день і ніч працюють над виробом літаків, рішила ще крім того звернутися до американських фірм та замовити у них 1400 воєнних літаків. Але ці літаки мусять бути виконані перед 1939 роком, в противнім випадку англійський уряд хоче собі застерігти тяжкі відшколовання. До цього кроку змусила Англію Німеччина, яка в застрашаючий спосіб збільшує свою повітряну флоту.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ПРИІЗД СТАЛІНА ДО АМЕРИКИ.

МОСКВА. — Советські офіційні круги заперечили вістку, яка розійшлась була пару днів тому по Америці, що Сталін приїждить до Америки, щоб підлатис лівуванню славного американського лікаря Гапкінса з Балтімор. Вони кажуть, що мають досить своїх спеціалістів, а колиб навіть треба було чужого, то вони спровадили його до Москви. Та перелісім вони говорять, що Сталін не потребує ніякого лікаря, бо він є у повному здоров'ю.

НЕЗАДОВОЛЕНІ З РИМУ.

БІЛГОРОД. — В Триєсті, що знаходиться під Італійською владою, вийшло неспрозуміння між 70,000 слов'янськіх герватами і католицькою владою, у висліді якого ці 70,000 гертові верейти на православ'я Епископа Фігера, який обороняв права слов'янської мови, та якого згадані слов'яни дуже любили. Ватикан усував на домагаїня Муссоліні. Тепер по його усуненню, знова амушують слов'ян уживати по церквах Італійської мови.

ЧЕМНІСТЬ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

ЛОНДОН. — З огляду на особу короля, англійська преса наложила на себе добровільну цензуру, та зобов'язалася не подавати ніяких відомостей про розмовний процес пані Сімсон, що тепер відбувається в англійському суді. Пані Сімсон є близькою приятелькою короля Едварда й кажуть, що мабуть він з нею оженився. Тільки один часопис змівив що мовчанку й написав, що коли король Едвард захоче женитися зі звичайною жінкою, це й до того розвідкою, та може це роробити, бо йому цього закон не забороляє.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Subscription rates table with columns for PEREPLATA (single copies) and SUBSCRIPTION RATES (monthly, quarterly, yearly). Includes rates for domestic and foreign subscribers.

Telex "Свобода": BERgen 4-0237. — Telex U. H. Союз: BERgen 4-1016-4-0807.

За оголошення редакції не відповідає. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИНЦИПИ, А НЕ ЩО ІНШЕ

Питають нас: Як це розуміти, що є в нас люди, що літати стоять в одній таборі й ніби розпинаються за якусь ідеологію, а потім ніби нагло заявляються ніби в якійсь опозиції, видигають якісь ніби „принципові розходження“ та руйнують те, що передше допомагали будувати.

Що так воно буває, як вище сказано, про це всі ми знаємо. Та легко ствердити факт, але вже тяжче видивити те все, що є причиною таких явищ. Та нам здається, що одно дається цілком певно ствердити. А це те, що в тих усіх „розходженнях“ не відіграють ніякої ролі якісь принципи. І це найсумніше з того всього. Бо якби не заважували особисті амбіції й порухи чи особисті урази та кривди, то люди підносили б завжди справу, а ніщо інше. А як стояла на першому місці народна справа, то ми чули б тоді менше про особисті кривди, а більше про кривду, яку робиться справі. І ось тоді вся опозиція мусіла звернути всю свою мізкову спосібність на принципи, на те, якими способами краще й розумніше можна допомогти ідеї. Тоді виставляючись новою програмою праці. Тоді обговорюючи методи, яких треба вживати, щоб міг бути виконаний новий, так би сказати, опозиційний план народної праці. І коли б люди покидали один гурт, а приступали до другого, чи творили цілком новий гурт, щоб виявити більшу активність і більший розум в громадській роботі, то це можна розуміти. Бо в такім випадку, хочби і були тертя, люди говорили б чи писали б про якісь принципи, про якісь нові плани і нові методи праці. А тоді громадянство мало б нагоду роздумувати над різними планами і над ними дискутувати та їх вирішувати. А це знову було б збагачення нашої громадської думки й активності. Але чи так є?

У відповідь на це останнє легко ствердити, що справа з „розходженнями“ маєть так, що це розходяться особи дуже часто для особистих чи інших причин, а принципи тут ні при чому. І ось тому вся та „опозиція“, яка десь тут і там часами вириває, є така дрібненька, бо вона нічого нового, розумного й принципового не видигає. Вона часто така собі паршивенька, бо бракує їй розуму і розумних аргументів. І тому саме вона хапається за брудну роботу очорнювання не тільки осіб, але й організацій, підсуваючи їм нечесні вчинки. Ось тому то треба вважати таких людей, що так поступають, руйнікниками і звідниками народу, себто народними шкідниками, які нічого самі не будують, а тільки нищать те, що вже з трудом збудовано.

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНЬ“. Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(37)

Почали підводи зі села в „наряд“ брати. Селяни це стійкою звать. Заберуть підводу до штабу, поставлять на добу і дощ, не дощ, сніг, не сніг, стій, чапи, поки який хліб зі сестрою на гулянку не зводять прохатись. А спробуй, слово скажи... Морда твоя тріщатиме, бо така нечисть запальна, мов порох. Нерви... Все нерви. Безсонні ночі з бабами. Одеколон, що пили, мов воду. Спирт зі шпиталів сестри викрадали і пропивали, дярви прокляті.

Це твориться по цілому заплілому фронту. А там на фронті тисячі тисяч умирають. Кров льється, де тільки глянь. І це бачить дядько і кожна дитина. „Панички“ — стало лайкою. — Ех, каже було Матвій. — Хоч і кажуть, що не буде з Івана пана, але я думаю, що з кожного Івана ліпший був би пан, як оті хлюсти. Виродились... Нема в них крові живої. Шкіра їх поту ніколи не пропускала, а піт зійсть людину. Працюю вигоняться піт з нутра. — Ого, Матвій навіть і до такого дійшов. І як не дитин. Хіба ж людина дерево, чи твари-

О. С.

ЧИЯ БУДЕ ВОЛИНЬ

На шпальтах польської преси чимраз частіше можна знайти дописи з наших земель: Лемківщини, Гуцульщини, Поділля і Волині.

Про характер тих дописів нема що багато розводитися: все це дурення себе самих, от, мовляв; „нарид без імені“, „ругешні“, дуже добрий матеріал на денационалізацію.

Але часом, заведений у своїх асиміляційних надяях, той чи інший польський подорожник таки вимовить правду про дійсний стан речі і тоді цікаво познайомитися з таким дописом.

Знаний публіцист Ксавері Прушинський друкує у „Відомостях Літератиків“ репортаж з Волині. Отже зараз по прилученні західної Волині до польської держави зачалася інтензивна боротьба між українцями і поляками за культурне, політичне й економічне обличчя тої землі.

„Боротьба за польськість Волині не розігравалась на терені адвокатських канцелярій і урядничих посад, отже не знайшла ентузіастів. Життєвим і суспільним учителем людей зпід Дермана став молодий чоловік зпід Львова, галицький українець. Мав зрештою перевагу над поляком, бо був тому людові без сумніву ближчий. Розкривав перед молодим волинським селянином обрії національного життя, нові, незнані, величні. Будував йому життя українське, економічне, політичне, культурне, кооперативне. Набував в імені цієї нової, первісної (?), але безсумнівної культури ще одно, незнане тому селянинові право до Волині. Було ясно, що є то нове право культури, протиставлюване давньому (?), польському праву. Польська держава не могла протиставити тій течії іншого, рівного йому і в інтересах і цілях напливу“. Виростала культура українська. А міродатні чинники польські бачили в тій культурі лише неминучий, бо залежний від приголомшуючої більшості, національний (український) її склад. У тих умовинах мусіло прийти те, що завше лежить у змозі фізично сильних, а

психічно безрадних: „зломання“, зломання цілої культурної праці української насильницькою рукою.

Знищено кооперативи, знищено шкідництво, знищено Просвіти, йде похід на церкву. А що приходить натомість? Приходить властиво ніщо і — лише Прушинський — підземні рухи.

Ясна річ, що автор теж, як і ті міродатні чинники, яких він ніби поборює, стоїть за асиміляцію українців на Волині, лише за асиміляцію повільнішу — спершу господарську і політичну, а потім культурну. А всеж цікаво, що він підмічає невдачу офіційних заходів денационалізувати Волинь. Цікаво, що він підкреслює (бо мусить), що „зломання“ української праці наступило тому,

ЗМІНЛИВІСТЬ ПОЛІТИКИ

(Німеччина й Італія).

Майже кожний день приноситься якісь зміни в міжнародній політиці. Девальюація франка й інших валют, включаючи й італійську ліру, виповідження мілітарних договорів Бельгією, приступлення й відступлення Росії від пакту нейтральності в справах Іспанії, проголошення диктатури в Австрії, поїздка італійського міністра Чіана до Берліна в цілі формування протикомуністичного блоку — це події двох останніх тижнів.

Між тими подіями є такі, що на перший погляд виглядають протиріччя, непослідовні, ніби без якоїсь політичної логіки. От хочби відступлення Італії від здолотої стопи. Здавалося, що коли Франція обнизила свого франка, то Італія не піде за нею, тільки лишиться у так званому „фашистському“ таборі. Однак Італія пішла за Францією. З приводу цього світова преса розписалася, що видно, що попри малі тертя між Італією й Францією, їх вваже такі більша дружба і більша спільність інтересів ніж вваже Італію з Німеччиною. Були й такі го-

лоси, що поспішно пояснювали „італійську девальюацію“ як „великий успіх“ політики Блюма. Частинно думала так і Німеччина й на сторінках своєї преси не скривала свого незадоволення.

Однак не минуло два тижні, а вже італійський міністер закордонних справ вибирається до Берліна, щоб навести з урядом Гітлера дружні відносини, а навіть, можливо, щоб заключити з ним тику умову в цілі поборювання комунізму та інтернаціонального соціалізму що його чільним представником на Заході Європи є якраз нинішній французький прем'єр Блюм.

На тлі воєнничих промов і погроз німецьких та советських лідерів дивним виглядає і такий політичний випадок як заява німецьких експортерів, що німецько-советський торговельний договір не буде зірваний та що німці прямуватимуть до того, щоб збільшити свій експорт до Советів.

У цих подіях здається нема ніякого пуття. А всетаки їх не треба вважати випадковими. Італія „зрадила“ на фінансо-

вому полі Німеччину тому, що їй так було вигідніше. Вона осягнула вже бода на полі економічної самовистарчальности такий вершок, який тільки у своїх убогих обставинах вона могла осягнути. Після цього свого досягнення на полі економічної самовистарчальности для Італії вигідніше прилучитись до блоку свободної міжнародної торгівлі, до якого через обниження франка включилася Франція. Німеччина не могла цього зробити, бо її перебудова економічної самовистарчальности знаходилася щойно в поволинні дороги.

Але коли Італія покинула Німеччину на фінансовому полі, то це ще не значить, що вона опустила Німеччину зовсім. Фашизм і націонал-соціалізм, як філософічні науки, мають дуже багато спільного. В першій мірі вони є запереченням комунізму й інтернаціонального соціалізму та в сучасну пору являються найгидливішим заборолом проти большевицької язви. Інтернаціональні, комуністично-соціалістичні та ліберальні течії прямують дуже послідовно до того, щоб повалити фашизм і націонал-соціалізм. Тому на цьому відтинку Італія і Німеччина є „приятелями“ та мусять кооперувати.

Але, коли Італія і Німеччина кооперують на ідеологічному, протикомуністичному фронті, це ще не значить, що вони кооперують також на кожному іншому політичному відтинку. Терням, яке вічно коледує Італію і Німеччину, є Австрія. Гітлер хоче прилучити Австрію до Німеччини, бо в нинішній Австрії живуть самі німці. Сам Гітлер походить з Австрії. Та проти такого прилучення є рішуче Італія. Прилучивши Австрію до Німеччини, німецька політика здобула би рішальний вплив на центральну Європу. Через те вона так ж стала би безпосереднім сусідом з Італією; а Італія має в себе біля 300,000 тироляців, яких вона хотіла б винародоувити. Сильна Німеччина могла би зчасом зголосити своє право до цих тироляців. Прилучивши Австрію до себе, Німеччина через це не відступилась би також дуже близько до Адрийського і Середземного моря й стала б через те грізним торговельним та політичним суперником Італії на

тих територіях, які Італія нині вважає майже монополіями. Але хоч Італія виступає й виступатиме гостро проти всякої німецької спроби прилучити Австрію, то це ще не значить, що вона хоче цілковитої слабости Німеччини, як цього хоче, наприклад, Франція. Італія цього не хоче. Сильна, але не засильна, Німеччина є страхополохом для Франції й Англії, а це Італія хоче використувати для себе. Зі страху перед Німеччиною Англія і Франція стоять в ласку Італії та стараються за всяку ціну затримати її на своєму боці. Якби не загроза з боку сильної Німеччини, то минулого року в часі етійопського конфлікту Англія була б цілком певно виводила війну Італії. Колиж Англія цього не зробила, коли з упокоренням уступила Італії, то виключно тому, що боялася, щоб Німеччина не скористалася з цього конфлікту й не простягнула своїх впливів над сходом Європи. Німецька сила, хоч не брала участі у цьому конфлікті, фактично врятувала Італію. Та можна припустити, що коли б Мусоліні був не розчислював на цей страх Англії перед Німеччиною, то був би своєї етійопської виправи ніколи не розпочинав. Бо вразі англійсько-італійської сили під її боком, на Середземному морі, є зовсім їй не доповідати.

НЕ ПЛАЧ, НЕ НЕ УКРАЇНО!

Не плач, Нене Україно, Не плач, не журися, На нас, синів соколиків, Любо подивися. Глянь, ростем ми, як ті світи В літі серед поля, А за нами вже для Тебе Вмихається доля. Вмихається цілим серцем, Аж любо дивитися, Недовго вже Тобі, Нене, Долею журитись. Як вберешся в світ проміння Як царіна красна, Твоя слава, як та зоря, Вовік не погане! Стоятиме на вік віки, Поки світа й сонця, Завше буде виглядати Весела з віконця. Коло волі на сторожі Ми будем стояти І ворогів геть від Тебе З вітром проганяти! Микола Горішний.

— Тридцять капеек дай і бері... Все одно на фронті брошу...

— Та кажучи, що нема куди дівати. Ось дивись, у нас усе з палаток. І штанята лобурем з палаток поробила. І старого палаткима вбрала, і сама з ніг до голови в палатках...

— Ех!.. Негде і картішки сигарнуть та!.. Скотская, мать ейо поперьок, жисть! Хахли не умеють жисть... Багатие, а дуракі...

— Зачем, атец ізбу такую вистроїл? Лесу чтоль мала-ть? — виспівує ярослав, згадуєть. Кожному, видно, свое нав'мі...

— Матвія духота з печі жене, дим очі виргизає. Але й на полу місця нема. Його дебела постать страждає. Кості за цілий день досить видержать і нема де розікласти їх для відпочинку.

На полу в куті дебелий вояк розлютився, розказав „вещевой мешок“, виймає сало і їсть. Матвій підсідає до нього й вибачливо пояснює, чому він таку малу хату має. Не можна було, мовляв. Це вже на третьому місці будуваться.

Вояк доміг добрий шмат сала і собі почав.

Тее, — починає він з протягом. Видно, полтавець... От ти там білобрисий, — тикає він пальцем у рязанця... — Чово так розкудкудахтався? Якого чорта холяву свою з рідкими вусами дереш... Волинь ти лаєш, хахландію розносиш... А зря... Жалько, чорт бері, що

ждала, щоб нам і картішки розкласти негде біла...

Ех, Валінь, гром ея бей, прокляту! — лютеє рязанець. — У нас та... Вабче хахландія не страна, а недарузумленіє... На кой чорт заціщати ейо... Рязань мая далеко... Пусть ейо немец берють!..

Плють чай. Перед кожним мішечком цукру. Заїдають булочками. До чаю яблучка крішать. Хахландію останніми словами здоблять, Матвієві хатчину „в щепкі розплюють“ і все „угли радния“ згадуєть. Кожному, видно, свое нав'мі...

Матвія духота з печі жене, дим очі виргизає. Але й на полу місця нема. Його дебела постать страждає. Кості за цілий день досить видержать і нема де розікласти їх для відпочинку.

На полу в куті дебелий вояк розлютився, розказав „вещевой мешок“, виймає сало і їсть. Матвій підсідає до нього й вибачливо пояснює, чому він таку малу хату має. Не можна було, мовляв. Це вже на третьому місці будуваться.

Вояк доміг добрий шмат сала і собі почав.

Тее, — починає він з протягом. Видно, полтавець... От ти там білобрисий, — тикає він пальцем у рязанця... — Чово так розкудкудахтався? Якого чорта холяву свою з рідкими вусами дереш... Волинь ти лаєш, хахландію розносиш... А зря... Жалько, чорт бері, що

топчешся ти тут своїми клишавими лапами. Старика от ругаеш... Але коли, так сказав, правду за чуба взяти, та тобі одному з другим перед балами твоїми поставити, то вибде, що ти один з другим тільки й життя взнав, що тут. Не, не. Не дуйся. Оце ти в себе бе коли бачив? — згріб полтавець у широку долоню торбину цукру і потрусив нею над головою... Дуло ти в себе бачив. Чаєм без сахару заливався та жер тьюр. Да, да! Не протестуй! Терпеніє! Злість емне бере, що ви, сукіни сини, влізете в чужу хату і вдаєте, що гаспада якісь... А дома в курятнику коптився, при лучині воші лущив, на полатах боки відлежував. Ось тобі зайдеши у якійнебудь рязанщині... Михайловка чи Вишловка, чи якась Розплюевка в лісах заборсалася. Ізба стоїть. Уліз і не знаєш куди. Чад, бруд. Свиня тут же рядочком рилом мудрости розводити. Далі полаті. ДДвух-етажна така тобі хванаберія на двацять душ, як у тюрмі. Ідуть спати і батько наказує синові: ти вот Мішка-та, не трясі са снахой целу ноч... Вам би все, щенкам, куралесті!.. — Щоб не змилнитись, то мати у лаптях спить... Да, да! Не валнуйсь, не валнуйсь... Бачу, дмешся, правда очі тобі коле.

Полтавець у силу входить, руки в хід пустив і колотить кулками дим. Повітря нагадує океан на мапі. Капати лю-

тують, але полтавець міцно держить стерно своєї мови. Кацапські слова з прихрапом, з присвистом носа передає...

— Та ти, каже, бачив колинебудь у себе яблочки? Чи пробував коли булку? Чи знаєш ти, де вона росте і з чого її роблять. Ти от навіть не знаєш, з якого боку їсти її, он і зараз знизу почав. Та у нас навіть ложками не вміють їсти, а кладуть у рот лопаточками.

Рязанець нарешті не видержує. — Врощ ти, сукіни син! Вот как заеду в твою рязку... — Фі-фі-фі! Тільки підходь! Як мазну у твою сплывачку!..

А це ти бачив?.. — розгорнув полтавець хустинку, а там Гергій і медалія...

Це влізло у рязанця. — Замовк! Так, так — каже полтавець. — Краче от замкни свое рило й мовчи. А то: а на кой чорт ваюю? А чаво хахландію заціщати. Тьху! Грім тебе ясный побий! Кликани ми тебе сюди? Просили? То йди собі до чортової матери в свою кацапію і не псуй тут воздуха.

Ая. — За що ми воюем? А за що наш брат кров лее? За Волинь? Неет брат. За мазурські багна, за Варшаву за Карпати! Ти от, сукіни син, напевно по оклодках прощався, а я третій раз на фронт іду, атьчіє! діваст... Ех, ви, ви! Сохами землю драпаєте. Деревляною бороною скородите, а дереш нос... Хами ви,

от що!.. А тут на дядька напав, що хати тобі ще — покотів не виставив, щоб ти хоч раз на жисть у чистому полежав. Дрянй ти! Морда твоя ослача!..

Полтавець розійшовся до того, що, здавалось, зірветься і почне бити всіх тих кацапів. Щоки розчервонілись, очі забліщали. Слова вилітають з уст, мов удари сокири. До сварки вмишався вусатий бесарабець. Цей слухав, слухав: — Ша, кіндер! Да ну вас до ста бісів! Якого диявола розприхалися... Брось!

— Нее! Я йому докажу, що... — Та брось, Коваленко! Надоть тобі з всякою задницею на рожни спиратись... А ти, Лаптьов, також ослот таким видався... Якого, мать твоя кобила, дурака втєлила!.. Молчать!..

Полтавець замовк і сів на свое місце. Рязанець двадцять чашку чаю. Безарабець, щоб зглядити прикрій настроій, розпочав „врать“.

— Ееее, вообче війна розідає нашого брата. Коваленко, чи Лаптьов, чорт, дивов — всіх однако в грязюку все топче! — закрюїв бесарабець.

Почав я, братці з самих, так сказати Карпат, коли нашого брата послали в перві бої на австрійці. Не війна це була, а церемоніяльний марш, парада. До наших ніг клялись Галич, Львів, Перемишль. Закинули вуздечку на Карпати й дайш Вену!.. (Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВАГА КООПЕРАЦІЇ

Від кількох літ могого побуту на американському ґрунті я приглядаюся уважно до українського суспільного життя. Мимоволі роблю порівняння з тим, що дивиться в рідному краю. Хоча наш нарід на своїх землях ніколи не був чужим, тим не менше, що звязався відразу в дикий спосіб давити наше суспільне життя, то, поминаючи хвилеве прогнозування, український нарід не піддається, а далі бореться за своє краще завтра. Наші брати на рідних землях добувають за себе останні сили й борються незломно, щоб довершити свого діла. Вони не лякаються ніяких тортур, розстрілів, тюрем, а кладуть свої голови за волю свого народу. І діється це не тільки під Польщею, але також під жорстокою Росією та в інших заморських краях.

Чим більше давили наш нарід вороги, чим більше сприяли його розриву та перешкоджали йому в його народній роботі, тим більше свідомості набирала наша суспільність, тим більшою енергією й завзятістю діставала вона до дальшої боротьби за наш національний ідеал.

По війні, коли ворог думав, що винищить наш нарід економічно, наша суспільність вхопилася кооперативного руху та почала закладати по всіх місцевостях різні торговельні й промислові кооперативи. Ворог почав перешкоджати цьому рухові, накладючи на нього різні адміністративні репресії, як теж пробуючи знищити їх шляхом конкуренції. Він витратив мільйони на подібні польські підприємства, щоб вони задушили наші, ще закни вони виспують як слід розвинулись. Однак ворожі мільйони пропали, а наші кооперативи таки вдержалися на поверхні життя та розвиваються до нині. Дух і завзяття українського народу пережили ці чорні мари і нині ми можемо бачити, як продукти українського виробу продають в українських кооперативних магазинах майже в кожній закутні української землі під Польщею. Наша кооперативна здобула собі признання навіть за границею.

На жаль, на американській землі, на тій землі, де наші люди мають повну волю робити те, що для них корисне, де ніхто не робить їм ніяких перешкод у їх розвитку, справи представляються дуже сумно. Дух кооперативів ще не дійшов сюди, а замість нього є недбалість, нехтіть, а навіть зависть. А не треба забувати, що тут ми маємо не тільки свободу, але й більший від-

ток усяких механіків, бізнесменів, як теж учених фіналістів та економістів. Тому час і пора встати тут до праці на наших кооперативних полях.

Ми що року видаємо з власних кишень мільйони нашого тяжко запрацьованого гроша і просто пхаємо його в чужі кишені. Аж сумно дивитися, як наші фермери, що так тяжко працюють на фармах, продають своє молоко по 3 і пів цента за пайнт, а ми мусимо платити за нього в місті два рази стільки. Решту залишають собі посередники, які від цієї надвишки багатіють та стають мільонерами. За фунт капусти наші фермери дістають по пів цента, а ми платимо 3 або 4 центи. Решту забирають посередники. Якраз кооператив має за завдання усякне це посередництво і постаратися, щоб ця надвишка залишилася в руках тих людей, що з одного боку самі виробляють ці продукти, а з другого боку тих, що їх безпосередньо спожитковують.

Українці мають у своїм характері ще багато хиб, які є перешкодою у розвитку наших кооперативів. Вони не мають довіри до себе й волять купувати у чужих. Нераз у рідному краю можна було подібати таких людей, що ходили купувати крам до жида, а вступали до свого лиш тоді, коли їм торба з крамом порвалася і коли треба було дістати за дурно нову торбу. Але проте кооперативний дух перемагав, наші кооперативи росли і нарід чимраз більше горнувся до них та чимраз більше розумів їх завдання.

Коли це можна було перевести на рідних землях, які пригнані політично й економічно ворогом, то чомуб цього не можна би було зробити тут в Америці, де є повна воля, і де наші люди значно більше гроша витрачають на своє життя, ніж наші брати за океаном?

Не викидаймо мільйонів нашого гроша з кишень! Постараймося, щоб той гріш, який ми витрачаємо на наші життєві потреби, якось назад вертася до нас. Він вернеться до нас тільки шляхом кооперативів. Крім того, коли ми пічемо розвивати наші кооперативи, багато наших людей дістануть працю. Ми звикли йти до чужого за працю. Чому ми не можемо створити власних варстатів праці? На економічному полі в Америці це є для нас великі можливості. Але мусимо взятися до праці. В тій цілі ми повинні влаштувати кооперативні відчити та позайомлюватися ближче з кооперативним ділом.

С. Бучачський,
Нью Йорк, Н. Я.

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛУБУ В ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.
ВІДБУДЕТЬСЯ

ВЕЛИКЕ ПЕРЕДВИБОРЧЕ ВІЧЕ

(UKRAINIAN RALLY)
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОBER) 1936 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.
Початок точно в годині 3-тій пополудні.
На вічу промовляти будуть: адвокат МИХАЙЛО ПІЗНАК з Нью Йорку, Commissioner W. J. McGOVERN, адвокат M. BAGNER, G. EBUSYAK з Джерзі Сіті, Н. Дж.; Майор Joseph P. Voroby, адвокат В. Мигало з Елізабет, Н. Дж.; й інші бесідники та кандидати на стейтові, повітові та міські уряди.
Обов'язком всіх громадян як старших так і молодших є, прийти на це віче, щоб не застидитися перед своїми і чужими. Наша громада завжди була на першій місці у всіх публичних виступах, тому мусимо всі як один прийти і на це віче, щоб галю заповнити і показати нашу організовану силу. — Комітет. 248

ВІЧЕ! ВІЧЕ!
АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
Кличе всіх українців в Ньюарку на це віче, де будуть говорити Mr. WAGNER з Джерзі Сіті й інші бесідники.
Віче відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОBER) 1936 РОКУ
В НАРОДНІМ ДОМІ НА BEACON STREET, NEWARK, N. J.
Початок в годині 2-тій пополудні.
ЗА УРЯД: Микола Марад, голова; Андрій Мудравський, секр.

УКРАЇНСЬКА СЕКЦІЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КОМПІТЕТУ СТЕЙТУ НЮ ЙОРКУ
повідомляє українське громадянство цілого стейту Нью Йорку, що

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОBER) 1936 РОКУ
будуть виголошені на радіо в українській мові дві

ПОЛІТИЧНІ ПРОМОВИ

1-ша зо стації WBNX, на програмі Української Радіо Години між годиню 9—10 рано. Виголосить її добр. ВОЛОД КУПЧИНСЬКИЙ з Нью Йорку.
2-га буде виголошена з Нью Йорку через великі стації цілого стейту Нью Йорк (NEW YORK STATE WIDE HOOK-UP).
НА ЦІЙ ПРОГРАМІ БУДУТЬ:
F. TRUBEY DAVISON — буншій Асистент Секретаря Війни для авіації, тепер голова чужо-національного департаменту ньюйорського Стейт-ого Комітету.
EDWARD CORSI — бувший Комісар Еміграції; він зложит привіт губернатора Ландона для громади чужого походження.
Представники всіх чужих національностей виголосять короткі промови: ЕВГЕН СКОЦКО, з Нью Йорку, говоримите від українців
Програма ця зачнется в годині 5:30 пополудні, зо стації WINS — New York City, та буде передана через такі стації в цілому стейті:
WABY — Albany, N. Y. WMFF — Plattsburgh, N. Y. WSAY — Rochester, N. Y. WMBO — Auburn, N. Y. WBNY — Buffalo, N. Y.

УВАГА! НЮ БРИТЕН, КОНН.!
ЗА СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕРКОВНОГО ХОРУ, БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ ТА ВСЕЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

ВІДСВЯТУЄТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1936 РОКУ
ВІСІМНАЦЯТЬ-ЛІТТЯ

УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

В 9-тій рано церковні Богослуження, в 7-мій ввечір в церковній салі при WINTER & CLARK STREETS буде виставлена драма Т. Хоптяка, в трьох діях „НАШІ ГЕРОЇ”. Після вистави

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

Вступ на салю 25 центів, для дітей 10 центів.
Увага: Позамісцевим гостям, незнаючим наших звичаїв, подаємо до відома, що всі імпрези нашого хору починаються точно на означений час. 248,54
Комітет Хору.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ХОР О. Д. В. У. В НЮ ЙОРКУ
відіграє песу в одній дії, з часів панщини в Україні
під заг.: —

„САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ”

В. Лопушинського
В СУБОТУ, ДНЯ 24-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОBER) 1936 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
ПО ВИСТАВІ БАЛІ!

Початок точно в год. 8-мій ввечір. — Вступ 40 цнт.
Шановні Громадяни! Як відомо вам, Хор ОДВУ завсіди старається задоволити усіх своїми виступами де б то не було. Отже цим разом просимо вас піддержати цей Хор своєю привязністю на цій виставі — побачите гарну песу, в якій навіть діти виступають. Своєю привязністю на цій підприємстві ви поможете Хорові, який ширить красу української пісні не лише між своїми, але також і чужими. Просимо ще раз у численну участь! — Управа Хору. 248

Вступайте в члени Хору ОДВУ! Родичі, вписуйте своїх дітей до Хору. Проби хору: зо вітвірка в У. Н. Домі, 217-219 Е. 6-та вул., в годині 8-мій ввечір.

ПОЗІР! ГАРТФОРД, КОНН., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
УКРАЇНСЬКИЙ АМАТОР ГУРТОК ПРИ КАТ. ЦЕРКВІ СВ. МИХАІЛА
відіграє комедію в 4-ох відслонях

„ПАН ШТУКАРЕВИЧ”

В СУБОТУ, ДНЯ 24-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОBER) 1936 РОКУ
В ГОДИНІ 7:30 ВВЕЧІР В УКР. САЛІ, 54 WYLLYS STREET.
По представленню БАЛІ, тому представлення зачнется точно, щоб був час танцювати. Просимо всіх прийти. Хто не прийде, то певно буде жалувати. 248
Комітет.

НОВИНА! НЮАРК, Н. ДЖ.!
НОВИНА!

ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ

ЗО СТАРОКРАЄВОЮ МУЗИКОЮ
владштує

70-тій ВІДДІЛ ОДВУ ім. СТ. БАНДЕРИ В НЮАРКУ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОBER) 1936 РОКУ
В СІЧОВІЙ САЛІ, 229 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.
Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ вільний для всіх!
ПРОГРАМА: 1. Старокраєві танці; 2. Стрілецькі пісні; 3. „Настоящий Марксист”, комедія в одній дії; 4. перекуска; 5. Грошева нагорода за найкращий жарт; 6. Обговорення теперішнього політичного напруження в Європі; 7. Нагорода щасливої особи зо щасливим числом „1937 EMERSON RADIO-м”.
Українці! українці, старші і молоді! Вас всіх ширю витеа на цій забаві. — Комітет. 248

ПЕРЕСТОРОГА.
— Запам'ятай собі смаркачу, зооби ти не ходив мені над ріку, бо як утопишся, то мені й на очі не покажуйся!

ЗООЛЬОГІЯ.
— Біла мурашка складає 84,000 яечок в одному дні.
— То щастя, що при цьому не кудкудаєає.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ:
ШКАГО, ІЛЛ.
Військовий Бал.

В Шікаго й околиці живе велике число бувших військових людей, комбатантів різних армій. Деякі з них вже старші віком, а деякі ще в силі віку, інші знову ще молоді, тут вже роджені хлопці, що відбули напів військовий вишкіл в обо-зах Сі-Сі-Сі.
Живемо в часі, коли до слова знову приходять військо, в часі, коли навіть найбільші миролюбці цього світу приходять до переконання, що коли хочеш миру, то готуйся до війни.
Війна не є благословенством людства і хоч нам в пам'яті страхіття світової війни, і таки нашої власної визвольної війни, то ми не хочемо зами-кати очей на те, що народ наш, з якого коріння й ми повстали, веде підготову до всенарод-нього зриву, до української національної революції.
Обов'язком кожного українця доброї волі є проте допо-могти тій українській мобілі-зації всенароднього гніву про-ти окупантів.
Отже якщо хочемо миру на всій Україні, то готуймося до війни. То не значить, що ми, бувші комбатанти різних ар-мій, маємо таки в будучій у-країнській війні надівати чер-воні черевки й військовий од-нострій. Будучність покаже, чи зайде така потреба для нас в Америці. Готуймося до вій-ни моральною і матеріальною підтримкою зорганізованого українського націоналізму на рідних землях.
Щоби уможливити бувшим військовим, що розпоршені в районі Шікаго, зійтися разом, другий відділ О.Д.В.У. в Ші-каго уладжує т. зв. „Військо-вий Бал”. В часі листопадо-вих днів, як слушно було пред-ставлено в часописі „Свобода”, замало і нелогічно є спомина-ти героїв листопаду з 1918 ро-ку без піддержки тої великої справи, за яку вони вміли по-стояти і вмерти.
Тепер кожний матиме наго-ду дістати нагороду (тому й тикети номеровані), а попри те й допомогти визвольній бо-ротьбі.
Инж. Степан Куропась,
був. однорічний виступ У.Г.А.

ШКАГО, ІЛЛ.
В справі спільного Листопадо-вого Свята.
В „Свободі” з дня 9 жовтня бус допис з Шікаго в справі спільного Листопадового Свя-та. У зв'язку з ним подаю таке:
Окружна Управа ОДВУ рі-шила на зборах з дня 11. ве-ресня святкувати в Шікаго од-но спільне Листопадове Свято. У виконанню ухвали розісла-но до всіх народніх товариств, як запомогових так і церков-них, з проханням вислати деле-гатів на народи в справі згаданого свята. Народи були назначені на день 7 жовтня. Прибувші представники, що представляли старші й моло-дечі товариства, старалися всіми силами не допустити до цього, щоб були в громаді два Листопадові Свята і були рішені піти на різні можливі уступки. Та не помогло, бо противний табор не погодився на допущення до виконавчого комітету представників чоти-рьох відділів МУН. І ось тому 10 відділів ОДВУ і МУН вла-штувають окреме свято при співучасті народніх та цер-ковних товариств.
М. Риза, секр.

Між жінками.
— Я йому чоловікові не ві-рю ні слова!
— Я йому вірю, як говорить кризь сон!

P. STASIUK

124 FIRST AVENUE,
між 7-мою й 8-мою вулицею
Білий дім у бльоку
NEW YORK CITY

ФІЛІЇ

628 5th AVENUE

(МІЖ 17-ТОЮ І 18-ТОЮ ВУЛИЦЕЮ) БІЛИЙ ДІМ У БЛЬОКУ
BROOKLYN, N. Y.

121 NASSAU AVE.,

(МІЖ УЛИЦЯМИ ECKFORD І OAKLAND)
(GREENPOINT)
BROOKLYN, N. Y.

НА ПЯТНИЦЮ І СУБОТУ (23 І 24) ЖОВТНЯ
ФІРМА СТАСЮКА ПОРУЧАЄ:

Шинки вуджені ЗА ДНІ 25 цнт. фунт	Ковбаса Свіжа НЕ ВУДЖЕНА 25 цнт. фунт
Лойн оф Порк (в цілм кавалку) 20 цнт. фунт	Крайові Шинки ІМПОРТОВАНІ 4-фунт. \$1.60
Солонина паприкована 17 цнт. фунт	Шинка варена (Boiled Ham Sliced) 55 цнт. фунт
Вуджений Тендерлойн 31 цнт. фунт	Вудженка з реберками (RIB BACON) В ЦІЛІМ КАВАЛКУ 22 цнт. фунт
Шинка передня вуджена. 19 цнт. фунт	Ковбаса ВУДЖЕНА СІКАНА 25 цнт. фунт
Крайові Шинки ІМПОРТОВАНІ 2-фунт. 85 ц.	Шинки задні СВІЖІ 22 цнт. фунт

